

LIBRIS

We know
books

Călin Dengel

Machina motor

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.librariaeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de
Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DENGEL, CĂLIN

Machina motor / Călin Dengel ; postf. de Al. Cistelean. -

București : Eikon, 2024

ISBN 978-606-49-1270-1

1. Cistelean, Al. (postf.)

821.135.1

Postfață de Al. Cistelean

Coperta 1: realizată cu Playground AI de Călin Dengel

Coperta 4: fotografie de Bogdan Radu

DTP: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

E I K O N

București, 2024

CUPRINS

PSALMUL DE ÎNCEPUT 9

CARE SUNT ȘANSELE?	11
PERONUL 8	15
A SLĂBIT MULT	18
AFACERE	25
BIG	28
DOMNUL	31
DUPĂ ZECE ANI	33
MĂRFARUL DE UNȘPE	37
TREI MINUTE	40
RITUAL	42
ION	45

PSALMUL DE MIJLOC 47

MĂSLINI SĂLBATICI	49
SAUL, CA ÎN BIBLIE	55

PSALMUL DE TRECERE 63

CANICULĂ	65
ALI	67
IA-MĂ ÎN LUMEA TA	76

RUSTIC.....	80
URMA SCAPĂ TURMA.....	94
MARTORI OCULARI.....	100
GETA CEFERISTA.....	111
MOȘ SOFRONIE.....	115
PESTE LINIE.....	123
TREN DE NOAPTE.....	139
CHIRON.....	148
DIDINA.....	153
DREZINA.....	175
ANTICAMERA.....	193
ÎN TOATE DIRECȚIILE.....	216
Postfață (Al. Cistelean)	223

PSALMUL DE ÎNCEPUT

1. Doamne, mă chinuie gândul sfârșitului și nu cunosc întoarcere. Aud cum crește puterea vrăjmașului și nu e nit să nu plesnească și nu e muchie să se împotrivească dinților ruginii.
2. Mișeii coboară până unde au ajuns și nu mai privesc în urmă și li se stinge râvna și nu li se tocesc tălpile. Au uitat ei, oare, că le-a fost hărăzit să gonească pământul în carul de foc al Faurului?
3. Văzut-am puterea descătușată a mosoarelor de aramă, timpul sugrumat de iuțeala vârtelnițelor și cetățile înșirate pe același drum și m-am înfricoșat.
4. Dacă e voia Ta să am acest răgaz, pentru aripile mele îl voi folosi, până duhul meu se va asemui mușchilor zvelți care trag după ei ursitele.
5. Păzește-mă, Doamne, de ispita și de somnul naftului.

CARE SUNT ȘANSELE?

Nu știu ce mă atrage aici, poate foiala, aerul misterios al călătorilor, cartofii pai, senzația de ceva funcțional. Lângă mine e liber. Intimitate citadină. Poziționez strategic tableta între pui, sos, cartofi și cola, încât traseul cartofului să ocolească display-ul, înainte și după ce îl trec prin sos. Cu haina înfioată obliterez câțiva hipsteri care ciripesc romgleză la masa din spate. Trag din pai înainte de pui și cartofi, ca să-mi pregătesc limba pentru un nou val picant. Deschid aplicația și socializez intens trei minute. Revin la preocuparea centrală, puiul. Lume în ambele sensuri. Socializez online. Din listă cunosc vreo treizeci, restul au venit din conexiuni și obligații. Cartofii sunt buni sărați. Cola. Lumea peștiță luptă disperată cu timpul. Pe masă un display HD cu distracție controlabilă, în față, un geam imens cu apariții întâmplătoare, mereu surprinzător. Lumea trece, lumea trece, lumea trece... Uite un boschetar! L-am mai văzut în stradă, la canale, nu demult. A intrat fără să fie oprit. Comandă ceva. Hainele par de firmă. Cândva au fost bune. De pe la ajutoare. E sigur pe el. Paltonul, deșirat la poale, e plin de pete. Și-a luat o cola și se îndreaptă spre geam, spre mine. Care sunt șansele? Nu-l fixează. Sunt teribil de ocupat. Se așează

mai la dreapta. E tânăr. Barba brunetă îi e rebelă și are ochii vii. Căciula într-o rână. Nu mă bagă în seamă. Să mai socializez. Cola. Cartofi. Pui. Sos pe display. Porc! Îmi bat joc de gadget! Cola. Uite o poză frumoasă cu pisici răzgâiați! Focalizarea pică pe fundițe. Ochiul sunt în ceață. E de la gagică aia care mi-a sărit de gât la petrecere și care nu a vrut nimic de la mine, pentru că era fată serioasă. Era. O blochez. Hoinarul se reflectă în geam. Privește lumea. Baleiază. Un om curios și el. Câți din înțoliiții aceștia n-or fi niște nemernici în viața de zi cu zi. El măcar își acceptă cu demnitate situația personală și etichetele, care se agață de el cu orice privire. Câte șuturi o fi luat pentru paltonul lui, bun pe atunci, acum, pat pentru câini? Se bucură cu o cola ca oricare altul. Mănușile fără degete sunt nemuritoare. Prin ce canale o fi locuind? Ce rețele neștiute a descoperit? Maidanezul de afară dă din coadă la el. Prietenul lui credincios. Împart un codru de pâine, un adăpost și o societate de purici. Cola. Cartofi. Pui. Uite, cu tipa asta fac naveta! Să-i fac cu mâna. Dar, dacă mă vede cu boschetarul își închipuie treburi. Corporatistă, activistă vegetariană, *new age* fin, cursuri de dans la bară. Așteaptă sfârșitul lumii cu rezerve de apă, semințe și vegetale uscate. Bunică-sa e din sat cu ai mei. Îmi stă pe limbă să-i comunic oficial: Fă! Mă-ta Mare are nouăzeci de ani și mănâncă porc! Și el se uită după târfuliță. Ce fantezii pot naște niște priviri în treacăt? Cola. Ar putea să o pândască, să-i sară înaintea și să o tragă cu el în adâncuri, unde, alienată, să-l însoțească în desfrâu și neajunsuri. O văd cerșind prin gară cu mănuși fără degete. Sau trăgând auroloc dintr-o pungă. Răutate, prejudecată și fantezie! Cartofi.

Maidanezul s-a tolănit afară cu nasul sub coadă, iar el nu s-a plictisit să se uite după oameni. Probabil caută o victimă. Are el un interes ascuns. Ce mai gânduri îmi vin! Cola. Cartofi. Pui. Nu miroase. Poate are doar un iz de vechi. Dar, cu miros de la subraț. Am cruțat naturalețea axilară prea multă vreme. O fi conștient de drama lui. Amintiri cu părinții? Orfelinatul? Umblă cu casca în ureche și probabil se crede agent secret. Cola. Uite o pereche de picioare bune. Hăinuță îmblănită. Gentuță. Vecinul ignoră. Lucrează pe tabletă de zor. Fior! Mi-a șterpelit tableta! Nu! A mea e la locul ei. Ce emoție! Are și el tableta lui. Ce abil plimbă degetele pe display. Zâmbeste. El de ce să nu aibă? Furată, donată, găsită, cumpărată. Cui pasă? Socializează. Cu alți boschetari, mă gândesc. Poate are o viață virtuală și găsește sens în a împărtăși-o cu alții. Locuiește în Capitală, se învârte printre oameni activi, vizitează restaurația publică *en vogue*, cunoaște subterfugii, supraviețuiește. O mulțime de atuuri. Admirabil! Își scoate căciula roasă. Își netezește părul și barba. Ridică tableta. Zâmbeste. Click! Instantul e gata. Postează. Câtă ingenuitate! Lucrat serios de soartă, a reușit să înțeleagă importanța micilor plăceri administrate ca antidot la platitudine și necaz. Formidabil! Degetează din nou pe display. Se uită la Guru Iubire și Belșug? Vis de copil sărac. Ascunde tableta în palton. Își îndeasă căciula și pleacă semeț. Ar fi trebuit să împart cu el din puiul meu. Mergea un ban strecurat în buzunar. Poate data viitoare. Cola. Pui. Cartofi. Pui.

Guru Iubire și Belșug. Mii de prieteni. *Ține legătura cu oamenii care se roagă pentru tine! Contribuind cu puțin veți deschide calea bunăstării spre voi. Minim un euro în contul*

nostru. Sfaturi pentru Sfârșit: Apă, semințe, legume și fructe uscate. Acoperiți ferestrele! Mai jos o poză cu guru în așramul său. El este! Instantul de adineauri! Azi, Guru Iubire și Belșug vizitează Bucureștiul. După o călătorie epuizantă are nevoie de găzduire. Vă oferă binecuvântările sale. Primi-ți-! Cola lung. Îmi șterg degetele soioase. Strâng. Arunc. Plec. Care sunt șansele?

PERONUL 8

— Domnu! Domnu! N-aveți un leu să-mi iau și eu ceva de mâncare? Aveți? Da? Mulțumesc! Să vă dea Domnu' sănătate! Sănătate să vă dea! Îmi zise și dispăre.

Cu frâna de mână trasă mă îndrept către peronul opt. Și dacă venea mai repede troleul, tot nu-l prindeam. Ce să fac eu o oră în gară? Foame nu-mi e. Sete nu-mi e. Chef de vorbit la telefon nu am. Să mă uit la trenuri! Câteva sunt deja la peron. Unul intră. Altul pleacă. Expresul de Prazland. Vagoanele albastre sunt goale. Umbra e pe jumătatea peronului. Teribil de cald. Vaporii de motorină mă împresoară. Iz de vaselină din rulmenți. Bobinele vibrează. Rutina unei gări dintr-un sistem care nu se grăbește. Senzoriu monoton. Nicio frunză nu crește la capăt de linie. Pietrele de sub linii au fost osândite să îndure sfărâmări ireparabile. Noroc cu porumbeii tuberculoși și câinii burdușiți cu covrigi, care dau viață. Când eram mic, Tataie Mircea mă lua la plimbare, întâi cu cinciul până la Județean, de acolo cu o sută unu până la Sud, cu trenul de la Sud până la Vest, de la Vest cu o sută doi până la Județean și din nou cu cinciul până acasă. Totul de dragul trenului. La Sud așteptam să vină trenul, exact unde oprea locomotiva, ca să simt motorul. Compresorul

mă îngrozea cu o bucurie dintr-o altă lume. Strident și pătrunzător, anticipa un val de putere gigantică, stăpânit de un slujitor credincios cu o simplă manetă. Incredibil! Odată eliberat, crescendo-ul zămislea în gât un ecou viguros pe care îl înghițeam ca pe un remediu mecanic pentru candoare. Odată, o fetiță, cu părinții ei, prindeau la geamul vagonului șuvițe de hârtie colorată. Curentul le zbură peste câmp, iar ea le numea „avioane”. Stupid! Tataie mă plimba cu trenul de plăcere. Pe el trenul îl dusesse în lagăr la ruși și tot trenul îl adusesse înapoi, cândva. Era tânăr și însetat să-și trăiască viața, însă fusese radiat din timpul său, dintre semenii săi. Îl crezuseră mort și-i făcuseră toate pomenile, iar când a apărut la poartă, au crezut că a venit sfârșitul lumii și au înviat răposatii. Îmi arătase poze cu el din tinerețe și nu-l credeam că arăta așa. Eu îl prinsesem în vârstă, dar pentru că mă provoca să călătorim și era sprinten, credeam că făcuse ceva timpului ca să-l mai uite printre noi.

Mă făcusem prea mare ca să mă mai urc pe masa din bucătărie ca să văd peste grădini cum trece, între două case, personalul de Măneciu. Din când în când îl auzeam cum șuiera și ridicam capul din caiete și prindeam șarpele albastru pe un petic de câmp verde. Copacii au crescut, la mijloc a apărut o casă nouă și înaltă, apoi au anulat cursele de Măneciu, și, uite așa, mă bucur când închid ochii văzând zâmbetele de pe marele ecran și mă închin lor.

Iată-l și pe omul meu! A luat calea peronului. O mai fi vrând un leu. Ca un calic, i-am dat unul singur. Cam binefăcut mi se pare individul! Merge țațoș ca un gladiator intrat în arenă. Tuns scurt și ras, cu hainele astea, nici n-ai zice... Se așează la o bancă distanță și vorbește singur:

— Auzi? Curva aia mi-a luat toți banii din portofel, azi dimineață. Abia am încropit de un Măc Ciz. Norocul meu cu un ochelarist în Gară... Stai! A intrat blonda noastră, e singură și are diplomatul. La peronul șase, vagonul trei. Zi-i lui Stan să-i pună coadă la prima. Cu bilet, bineînțeles! Nu dă bine să decontezi amenzi!

A SLĂBIT MULT

A slăbit mult. Oasele îi împung pielea palidă, dar încă nu vor să iasă, amenințând, doar, cu profiluri drepte. Înainte, se uita în ochii mei, când îi vorbeam, acum stăm la masă de zece minute și nu i-am prins privirea măcar o dată. Unde, dracu', se uită? În stânga mea e un perete. În dreapta un frigider. Numără sticlele puse la rece?

— Ce mai faci? prind curaj să-l întreb.

— Ăăăă... bine. Știi că am renunțat la carne? zise ca și cum își luase o greutate de pe inimă.

— Mi-ai mai spus, știam. Bravo ție!

Iar deschide discuția. Cred că e a treia oară. Să fie, oare, și ultima? Să dea Dumnezeu, să fie! Poate, dacă a treia oară nu are succes, se oprește și putem fi, iar, noi, ca la facultate, pe vremuri. E numai bun de pus în cutie la păstrare pentru viața veacurilor ce va să vie. Îi tremură mâinile ca o piftie, o fi de la hipoglicemie. Sau poate o fi de la calciu. Spunea că laptele produce cancer de colon și a renunțat și la el. Acum bea lapte de soia și i-au crescut sfârcurile ca la o domnișoară pubertară. Puțin adus de spate și chel, cu nasul lui încovoiat în gură, seamănă cu un zgripturoi. Un zgripturoi care mănâncă organic.

— Ți-ai pus vreodată întrebarea cum ajunge carnea pe masă? deschise pledoaria. Retorică, îmi zic. Să nu răspund, să zâmbesc, dar nu prea tâmp, că se prinde și nu scap până nu îmi prezintă haita. Să dau din cap afirmativ, mai bine.

— Și mă întreb, cum pot să mănânce, omule, cadavrele alea, ale unor animale maltratate?

Bine că nu mi-e foame. Vine gagica să ia comanda.

— O limonadă, te rog.

— Și eu una, dar să fie cu miere. Aduceți pentru amândoi, că e naturală. Și cum îți povesteam, am trecut la soia.

Cum îmi ridici, tu, dragule, mingea la fileu... Dar, nu mă enervez, rabd și ascult, rabd zâmbind amical de mă dor obrazii. Ce băiat bun era! Ambițios și ordonat, poate prea ordonat, ținea curat lună în cameră, totul era la linie. Ce bătați mânca de la ta-su în copilărie! Să-i spun eu cum ajunge soia pe masa lui. Dar nu pot, tâmpitul se scandalizează ușor și-l pierde de tot. Îndoapă-te tu, cu tofuu, până îți iese pe nas! Dar nu e treaba mea ce are el în farfurie, nu e treaba mea. Dar lui, de ce îi pasă de farfuria mea? Ia, să schimb subiectul.

— Cu Mihaela te-ai mai întâlnit? Ce mai face?

— Mda... acum trei luni, înainte de concediu. Nu mai e o persoană de încredere. Nu e consecventă. A renunțat la posturi și la exerciții. Acum mănâncă, din nou, carne... cu unul, un altul, nu o mai înțeleg.

— Era isteată și arăta bine. Măcar pentru... știi tu.

— Niciodată iubire cu un mâncător de carne! Îți fură toate energiile, te lasă lat, fără suflare. Știi ce spun!

— Hai, fii serios! Ce poveste mai e și asta?

— Nu ai idee, omule! De când fac exerciții, am o energie sexuală covârșitoare. Uite! Când stau așa simt cum mă încarc cu forță vitală din pământ. Apoi dieta vine cu beneficii incredibile. Oricum nu mai avea ea minte ca să mă asculte și să mă înțeleagă. Experiențele mele trebuie împărtășite cu cineva potrivit. Iar eu simt din ce în ce mai mult. Nici nu știu dacă voi mai avea timp să analizez toate câte mi se arată. Sunt un extrasenzor perfect, omule, mă înțelegi?

— De ce nu scrii o carte?

— Să citească oricine? Nicicum! Ce trăiesc eu nu e pentru muritorul de rând! Visele și emisiile mele ar fi de neînțeles pentru prostime. Nu e vina mea că s-au născut într-o epocă înșelătoare. Vor muri neinițiați, slabi, ca niște animale.

— Emisii nocturne, zici?

— Nu, nu! Nu din alea, mă refer la cele din eter. Primesc mesaje complexe, cum să-ți explic? O voce puternică, o entitate superioară îmi comunică informații despre structurile hiperumane. Am insistat cu exercițiile și mai mult și s-au deschis porțile și sub ele o prăpastie plină cu știință, cu iluminare. Inima mi se strângea, se împotrivea, e normal să se teamă de absolut, dar eu am hotărât că trebuie să fie biruită. Eu sunt omul nou și dau ascultare numai ghidului meu. Sunt următorul stadiu al evoluției umane. Eu și cu ai mei suntem superiori mâncătorilor de carne, ți-am mai spus. Din ce în ce mai mulți vin pe calea noastră și asta ne bucură. Pe restul, îi tolerăm printre noi, încă. Civilizația actuală trăiește în păcat și va pieri cu toată tehnologia și filosofia ei, consumeristă. Bucură-te de tren cât mai poți, prietene! Viitorul este al

comunităților de inițiați, care deși vor fi la distanță vor fi în permanență în legătură energetică. Îngăduință avem numai pentru cei eliberați de păcat prin post și rugăciune. Acum caut, printre cei puri, un suport biologic pentru geneză. Ghidul meu îmi spune că sunt din spiță aleasă, unul dintre primii chemați, un fel de patriarh, înțelegi? Îți închipui un neam întreg născut din mine? Un neam de iluminați? Și pe mine, patriarh, ca în Biblie?

Tac, tac, dar nu mai rezist și privind din întâmplare spre celălalt trotuar îl întreb:

— Guru ce mai face?

— Te rog, nu-i mai spune așa! Casian este un individ model, este cel mai evoluat dintre noi. Îi calc pe urme, să știi. A ajuns foarte departe. Nici nu știi ce privilegiu e să te afli în preajma lui. Emană energii subtile, este o forță și se hrănește cu lumină.

— Nu mi se pare nimic extraordinar, plusez. Și-a făcut o sectă și...

— Te rog, termină cu etichetele astea, nu suntem o sectă! Nu ești lămurit, nici acum? Cu noi se sfârșește lumea asta și începe lumea cea nouă, omule!

Am greșit, acesta era alt subiect tabu, trebuia să insist mai devreme, să fiu la curent cu tot ce i se întâmplă, să îl scot dintre bezmeticii aceștia, mă înțeapă vina. Acum, măcar e în viață. Ce-o să mă fac cu el, când toate subiectele vor fi tabu?

— Sport mai faci?

— Sunt numai fibră și n-am nevoie. Nu mai sunt sclavul trupului, eu trăiesc într-un nimb de lumină. Orice altă preocupare... Stai! Ghidul meu îmi transmite, că, azi, va fi o zi cu revelații pentru toată lumea. Uite deja simt